

REDEGØRELSE

Bilag til regulativ for

Vestensø

Kommunevandløb nr. 14

Hashøj kommune

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1. INDLEDNING.....	3
2. PLANMATERIALE	5
2.1 Recipientkvalitetsplanen	5
2.2 Anden regionplanlægning	7
3. OPLANDETS OG VANDLØBETS NUVÆRENDE TILSTAND	8
4. DATAGRUNDLAG OG DATABEHANDLING.....	9
4.1 Opmåling.....	9
4.2 Oplandsafstrømning og tilledninger.....	10
4.3 Vandspejlsberegninger	11
5. FASTSÆTTELSE AF REGULATIVMÆSSIG SKIKKELSE.....	12
6. KONSEKVENSER AF REGULATIVREVISIONEN	13
6.1 Afvandingsmæssige konsekvenser	13
6.2 Miljømæssige konsekvenser.....	13
7. HENSIGTSERKLÆRINGER FOR VANDLØBET	14
7.1 Frilægning af rørlagte strækninger	14
7.2 Opfølgning	14
8. ÅMANDSORDNING	15

1. INDLEDNING

Ifølge Miljøstyrelsens bekendtgørelse af 15. februar 1985 skal vandløbsregulativer udarbejdet efter vandløbsloven ledsages af en redegørelse, der beskriver de forhold, der har haft betydning for regulativets udarbejdelse. Der skal desuden redegøres for konsekvenserne af regulativets bestemmelser.

Vandløbsloven:

Den nye vandløbslov - lov nr. 302 af 9. juni 1982 om vandløb - indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet denne skal ske under hensyntagen til de miljømæssige interesser i vandløbet.

Dette fremgår af lovens § 1, hvor det er anført, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, og endvidere at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser har som konsekvens, at reglerne om vandløbets fremtidige anvendelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men skal fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbet - afvanding, miljøhensyn, vandindvinding, fiskeri, jagt etc. - således at alle interesser så vidt muligt tilgodeses.

Regionplan:

Grundlaget for denne afvejning, og hermed for ændringerne i regulativet, er blandt andet indeholdt i Regionplan 1993 - 2004 for Vestsjællands Amt.

Regionplanen er amtets overordnede plan, som angiver retningslinierne for udviklingen i området.

De enkelte områder med betydning for vandløbene er uddybet i følgende planer:

- Recipientkvalitetsplan 1984 for Vestsjællands Amt.
- Regionplan 1989 - 2000, tillæg 4 af 1993, Skovrejsningsplan
- Regional vandindvindingsplan, fase 4b af 1984
- Registrering af vandløb efter naturbeskyttelseslovens § 3. (tidl. § 43 i naturfredningsloven)
- Hashøj kommunes spildevandsplan 1996 - 2000 / Opgørelse over kendte tilløb (Miljøplan A/S).

Disse planer samt vandløbsloven - med tilhørende bekendtgørelse og cirkulærer vedrørende regulativer for offentlige vandløb - danner baggrund for de forhold, der skal tilgodeses ved revisionen af vandløbsregulativerne.

2. PLANMATERIALE

2.1 Recipientkvalitetsplanen

I henhold til Miljøbeskyttelsesloven af 1983 har amtsrådet i Vestsjællands Amt udarbejdet en recipientkvalitetsplan.

I recipientkvalitetsplanen er målsætningerne for vandløbene i amtet fastlagt.

For at målsætningerne kan opfyldes, må vandløbsvedligeholdelsen udføres sådan, at den understøtter de stillede målsætninger.

Målsætningssystemet bygger på en opdeling i 3 hovedmålsætninger: "skærpet", "basis" og "lempet" målsætning. Udgangspunktet er "basis" målsætning, der skal sikre et upåvirket eller kun svagt påvirket dyre- og planteliv.

Målsætningssystemet:

	Målsætning	Beskrivelse
Skærpet målsætning	A Særligt naturvidenskabeligt interesseområde	Vandløb, hvor særlige naturelementer ønskes beskyttet
Generel målsætning	B1 Gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk	Vandløb, der skal kunne anvendes som gydeområde og opvækstområde for yngel af ørred og andre laksefisk
	B2 Laksefiskevand	Vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ørred og andre laksefisk
	B3 Karpefiskevand	Vandløb, der skal kunne anvendes som opholds- og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpefisk
Lempet målsætning	C, D, E, F (undertiden andre benævnelser: C1, C2..) Vandløb, der skal anvendes til afledning af vand, evt. væsentligt påvirket af: - spildevand - grundvandsindvinding - fysiske indgreb - okker	

Vestensø er ikke målsat i henhold til Vestsjællands amts recipientkvalitetsplan 1984.

Udgangspunktet må derfor være at vandløbet er målsat med en basismålsætning, i dette tilfælde en B3-målsætning.

De generelle krav til vandløbskvaliteten for vandløb med denne målsætning er anført i det følgende:

B3, Karpefiskevand

Vedligeholdelse i et betydeligt omfang vil normalt være i overensstemmelse med recipientkvalitetsplanen, men vedligeholdelsen skal udføres således, at der i videst muligt omfang tages hensyn til de miljømæssige forhold.

Der må ikke findes faunaspærringer i vandløbene.

Skyggegivende beplantning bør etableres langs lysåbne strækninger.

Forureningsgraden må generelt ikke overstige F^o II.

2.2 Anden regionplanlægning

Vestensø er beliggende i et område der betegnes som:

- Jordbrugsområde
- Særlig værdifulde landbrugsområder
- Område hvor skovrejsning er mulig (den nedstrøms del ved udløbet i Vårby å er dog betegnet som område hvor skovrejsning er uønsket)
- Gode vandindvindingsmuligheder (markvandning og industri)

Vestensø er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

3. OPLANDETS OG VANDLØBETS NUVÆRENDE TILSTAND

Anvendelsen af Vestensø's opland er præget af landbrug.

Hele af vandløbet er rørlagt.

Vandløbets faldforhold er generelt gode (1,6 - 4,7 o/oo). På strækningen fra st. 647 - 712 er faldet dog kun 0,5 o/oo. Derimod har vandløbet på den nedre strækning inden udløbet (st. 919 - 1170) et godt fald (8,0 o/oo).

4. DATAGRUNDLAG OG DATABEHANDLING

4.1 Opmåling

Vandløbet er opmålt ved kontrolnivelement af synlige brønde af Hedeselskabets kontor i Roskilde i 1997.

Ialt er der opmålt 2 brønde, 1 rørtilløb samt 1 rørudløb.

Opmålingen er henført til Dansk Normal Nul ved følgende GI - fixpunkter:

Punkt nr.	Kote [m]	Beskrivelse
25 - 07 - 9003	30.639	Amtsvej Slagelse - Skælskør. Østlig side. Ca. 80 m S. for 8.8 kmst. fra Slagelse. "Lundehøj", Matr. nr. 13d Lundforlund. Udlænge af sydlig gavl. 0.60 m over terræn.

Nivelementet er inddateret i Hedeselskabets EDB - system VASP. Plot af længdeprofiler er vist i bilag 2

4.2 Oplandsafstrømning og tilledninger

Følgende oplandskarakteristiske afstrømningsværdier er bestemt for Vestensø:

Vestensø [l/s·km ²]	Vinter 1/11 - 30/4	Sommer 1/5 - 31/10
Middel	11	2,4
Medianmaksimum	65	14
5 års maksimum	82	29
10 års maksimum	98	55

Der foreligger ikke datamateriale fra Vestensø til at skønne en selvstændig afstrømningsstatistik, hvorfor afstrømningen antages at være lig med afstrømningen i Harrested å.

Vestensø er som tilløb til Vårby å beliggende i samme vandløbssystem som Harrested å.

Afstrømningsstatistikken for Vestensø er således skønnet på baggrund af afstrømningsregimet ved målestation

56.02 Harrested å, Kramsvadgård 16.0 km²

Station 56.02 er en fagdatacenterstation og har en driftperiode siden 1922.

Ovennævnte statistik skal tages med et vist forbehold. Oplandet til Vestensø er noget mindre end oplandet til Harrested å ved station 56.02. Det bemærkes at afstrømningen i maximumsituationer er større i små oplande, fordi strækningen fra oplandsgrænsen til vandløbet er mindre end i større oplande.

Middel- og medianværdierne gælder for standardperioden 1971 - 1990, mens de øvrige maximumsværdier, 5 og 10 års maximum, refererer ud over denne periode.

Vinter 10 års maksimum er den afstrømning, som vinterens største døgnmid-
delafstrømning overstiger én gang hvert 10. år, i gennemsnit over en lang
årrække, og så fremdeles. "Median" svarer til en gentagelsesperiode på 2 år.

Sommer er defineret som perioden 1. maj - 31. oktober, vinter som den øvrige del af året.

I henhold til spildevandsplanen / MiljøPlan A/S er der ingen spildevands- eller regnvandstilledninger til Vestensø.

4.3 Vandspejlsberegninger

Der er udført vandspejlsberegninger med Hedeselskabets stationære strømningensmodel VASP, med henblik på vurdering af de afvandingsmæssige konsekvenser af regulativrevisionen.

De hydrauliske beregninger i VASP foregår som stykkevise beregninger efter manningformlen, med anvendelse af modstandsradius.

Manningtallet, der indgår i formlen, udtrykker vandløbets ruhed, idet et stort manningstal svarer til en lille ruhed og dermed en større vandføringsevne for et givet fald og tværprofil.

For rørlagte strækninger er manningtallet sat til 60.

5. FASTSÆTTELSE AF REGULATIVMÆSSIG SKIKKELSE

For Vestensø er der fastsat krav til vandløbets skikkelse.

Ved fastsættelsen af vandløbets skikkelse er der taget udgangspunkt dels i de opmålte forhold, dels i tidligere regulativ af 1970.

Vestensø er rørlagt i hele sit forløb. En stor del af brøndene ligger under terræn. Ved opmålingen af de synlige brønde er der fundet god overensstemmelse mellem de faktiske forhold og tidligere regulativ.

Brønd st. 0, 123, 345, 712 samt 919 er ikke fundet og nivelleret, og er derfor beskrevet i henhold til tidligere regulativ.

I bilag 3 er vist længdeprofiler med beregnede vandspejlsforløb for såvel nærværende regulativ, tidligere regulativ af 1970 som for opmålingen.

6. KONSEKVENSER AF REGULATIVREVISIONEN

6.1 Afvandingsmæssige konsekvenser

Vandføringsevnen:

Vandspejlsberegninger viser, at Vestensø beregningsmæssigt har kapacitet til at aflede en vintermedianmaksimum-afstrømning (65 l/s·km²) uden opstuvninger.

Beregninger for nærværende regulativ viser, at vandføringsevnen er uændret i forhold til tidligere regulativ af 1970 og opmåling af 1997, ved en vintermedianmaksimum-afstrømning.

På strækningerne fra st. 345 - 647 samt st. 975 - 1170 er der dog en vandspejlssænkning på 0 - 5 cm i forhold til tidligere regulativ, betinget af at bundkoten for nærværende regulativ er tilpasset de faktiske forhold konstateret ved opmålingen af 1997.

I bilag 3 er vandspejlsforløbene for nærværende regulativ, tidligere regulativ og opmåling 1997 vist på samme plot til sammenligning, ved en vintermedianmaksimum-afstrømning.

6.2 Miljømæssige konsekvenser

Vandløbet er fortsat beskrevet som rørlagt, og regulativrevisionen har dermed ingen miljømæssige konsekvenser.

7. HENSIGTSEKTLÆRINGER FOR VANDLØBET

7.1 Frilægning af rørlagte strækninger

Af hensyn til miljøet er det Hashøj kommunes hensigt at fritlægge rørlagte strækninger til åbent vandløb, hvor og når dette er muligt.

7.2 Opfølgning

De ovenstående forhold og hensigter vil løbende blive vurderet og eventuelt udført under hensyntagen til vandløbets egen udvikling.

Ved revisionen af nærværende regulativ i år 2007 foretages en vurdering af behovet for gennemførelse af foranstaltningerne, hvor disse ikke er gennemført.

8. ÅMANDSORDNING

Ved nærværende åmandsordning bemyndiger Hashøj kommunalbestyrelse hermed et åmandsudvalg til at forestå tilsynsopgaver i.h.t. de vedtagne vandløbsregulativer.

Udpegning

Hashøj kommunalbestyrelse udpeger 2 åmænd fra landboforeningerne og 2 åmænd fra miljøorganisationerne (evt. koordineret af "Det grønne udvalg").

Landboforeningerne og miljøorganisationerne har indstillingsret og tager initiativ til eventuel nyudpegning, når en åmand ophører med at virke. Funktionsperioden følger den kommunale valgperiode.

Aflønning

De 4 åmænds deltagelse i åmandsordningen forudsættes at finde sted på frivillig basis, hvorfor åmændene eller deres organisationer principielt selv dækker deres udgifter i forbindelse med åmandsordningen. Hashøj kommune yder dog diæter efter de gældende regler.

Opgaver

Åmændene varetager følgende opgaver ved de kommunale vandløb.

1. Tilsyn (herunder udfyldelse af tilsynsbog).
2. Vurdering af behov for oprensning.
3. Vurdering af eventuelle klager.
4. Deltagelse i det årlige vandsyn.
5. Administrative bestemmelser.

1.1 Efter årets første grødeskæring (1/6 - 15/7), iværksat af vandløbsmyndigheden, fører de 4 åmænd tilsyn med det udførte arbejde.

Herunder kontrolleres:

- at strømrødbredderne er i overensstemmelse med de i regulativet fastlagte,
- at grøden er skåret i bund,
- at stivstænglet vegetation (f.eks. tagrør, dunhammer, pindsvineknop) er fjernet i vandløbsprofilets fulde bredde,
- at grøden er skåret i en slynget strømrødbredde,
- at der er sket en opsamling og eventuel fjernelse af den afskårne grøde,
- at der er sket fjernelse af fyld fra eventuel oprensning fra året før.

1.2 Efter den anden grødeskæring (1/8 - 30/9), iværksat af vandløbsmyndigheden, føres der tilsyn med det udførte arbejde.

Udover det under pkt. 1.1 nævnte, kontrolleres:

- de dyrkningsfrie bredzoner,
- beplantningen langs vandløbet,
- at hegn opstillet i forbindelse med løsdrift er opstillet mindst 1 meter fra vandløbets kronekant,
- at vedvarende hegn findes mindst 8 meter fra kronekanten,
- eventuel banketslåning.

2.1 Efter den anden grødeskæring vurderes endvidere behovet for oprensning i vandløbet og forelægges vandløbsmyndigheden. Vurderingen vil være baseret på et subjektivt skøn ud fra åmændenes kendskab til vandløbet. Eventuel oprensning finder normalt sted i perioden 1/8 - 15/10.

- 3.1 Ved eventuelle klager stilet til vandløbsmyndigheden vil åmændene blive kontaktet af kommunen for at vurdere den indkomne klage og ved kontakt til pågældende klagestiller, at søge at afklare forholdene. Såfremt klageren vælger at opretholde klagen, indgives denne skriftligt til vandløbsmyndigheden der herefter må afgøre sagen på baggrund af en opmåling i vandløbet.
- 4.1 Åmændene deltager sammen med vandløbsmyndigheden i det årlige vandsyn, der normalt afholdes i oktober måned. Vandsynet skal sikre, at alle vandløbsregulativets bestemmelser er overholdt.
- 5.1 Ved grænsevandløb har nabokommunen ret til at deltage med en ekstra repræsentant i åmandsudvalget.
- 5.2 Ved uenighed mellem åmændene forelægges sagen vandløbsmyndigheden.

Hashøj kommune 1992